

Hazırlayan:
Prof. Dr. Kerem Alkin
Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

Beklenenden iyi gelen ABD verilerinin üstüne, FED'in 'kayda değer bir süre daha' ifadesini kaldıracağı beklentisi gelince, piyasalar ikinci 'çalkantı' haftasını daha ağır geçirdi. 16-17 Aralık'taki FED toplantısının fiyatlandırması dolar-TL'yi 2,30 TL'nin üzerine taşımış durumda. 'TCMB'nin faiz indirmesini bırak; arttırmak zorunda bile kalabilir' cümlesi daha fazla dillendirilebilir.

- Son 3-4 raporumuzdaki başlıkları hatırladığımızda, piyasaların 'iyimserlik'ten 'kötümserlik'e geçişinin 'ışık hızı'na ulaştığını söyleyebiliriz. Daha iki hafta önce, dolar-TL kurunun 2,22-2,18 TL bandında hareket ettiği ve Hazine kağıtlarının 2. el faizinin yüzde 7,4 seviyesini gördükten sonra, yüzde 7,7-7,5 bandına oturduğu bir tablodan, dolar-TL kurunun 2,31 TL düzeyini test ettiği ve 2. el faizlerin yüzde 8,4'e dayandığı bir tabloya geldik. **ABD Merkez Bankası'nın (FED) bundan sonraki adımlarına yönelik beklentiler giderek sertleşirken, petrol fiyatlarındaki gevşemenin durmaması da, belirsizliği ve keyifsizliği iyice arttırmış durumda. Küresel ölçekte hisse senedi piyasalarındaki keyifsizlikten Borsa İstanbul da nasibini almış durumda.**
- Geçtiğimiz hafta 89,55 puanı görerek, son 5 yılın en yüksek değerini yukarı taşımış olan Dolar Endeksi, ABD dolarının önde gelen para birimleri karşısında ciddi değer kazanması sonrasında, ABD'li ihracatçıların canını sıkacak bir seviyeye gelindiğinden midir bilinmez, gevşeyerek, yeni haftaya 88,32 puandan başlıyor. 16 Kasım'da 1,2550 dolar düzeyinin üzerindeyken, 21 Kasım'da 1,24 doların altını test eden, 26 Kasım'da 1,25 doların üstündeyken, 5 Aralık'ta 1,23 doların altını gören ve 12 Aralık'ta tekrar 1,25 dolara yaklaşan bir euro-dolar paritesi salınımı görüyoruz. **Parite 1,2247 doları tekrar dener ve burayı kırar ise, 52 haftanın en dip noktasının kırılması, paritede aşağı yönlü hareketi hızlandırabilir. Bununla birlikte, henüz paritede aşağı yönlü hareketi hızlandıracak bir trend netleşmiş değil.**

- İlginçtir, hane halkı ve şirketler, ekim ve kasım ayını döviz cinsinden mevduatı arttırmak adına önemli bir fırsat dönemi olarak değerlendirmişler. Buna göre, eylül ayında 147,3 milyar dolar olan Türk bankalarındaki döviz mevduatı toplamı, ekim ayında 152,7 milyar dolara ulaştıktan sonra, kasım ayı sonunu da 152,4 milyar dolarla kapatmış. Yani, iki ay Türk halkı ve şirketlerimiz 5 milyar dolar daha fazla döviz mevduatı tutmayı tercih etmişler. Bu noktada, dolar-TL kurunun 2,27 TL'ye dayandığı 1-5 Aralık haftası, bankalardaki döviz mevduatından 2,5 milyar dolar azalma olmuş. **Dolar-TL kurunun üç hafta önce 2,22-2,18 TL bandındayken, önceki hafta 2,22-2,26 TL bandına, 8-12 Aralık haftası ise 2,26-2,30 TL bandına bu kadar hızlı geçmesi, 1-5 Aralık haftası 2,5 milyar dolara yakın döviz mevduatı bozdurmuş olan tasarruf sahiplerinin keyfini kaçırmıştır.**
- **Yeni haftaya dolar-TL kurunun 2,30 TL bandının üzerinde başlaması, üstelik Dolar Endeksi 88,32 puana kadar gerilemişken 2,30 TL bandının üzerinde başlaması, düşündürücü. Ekonomistler, bu tablo çerçevesinde, TCMB'nin en geç şubat ayı sonuna kadar faiz indirimi yapabileceği yönündeki beklenti ve değerlendirmelerin, 'TCMB, döviz kurlarındaki dalgalanmayı sakinleştirmek için, faiz artırabilir' değerlendirmesine dönüştüğünü belirtiyorlar.**
- ABD Merkez Bankası'nın (FED) bu hafta, 16-17 Aralık'taki Açık Piyasa Komite (FOMC) toplantısından çıkacak kararın adeta önceden fiyatlandırıldığı ve kimi önde gelen merkez bankalarının da 2015 yılına, faiz artış kararları ile, önceden hazırlık yapmaya başladıkları bir döneme girmiş durumdayız. Üzerindeki ambargo baskısı yetmezmiş gibi, petrol fiyatlarındaki gerilemeden de etkilenen Rusya, para birimi rublenin değerini korumakta zorlanırken, Meksika Merkez Bankası, uzun zamandan beri ilk defa piyasaya doğrudan müdahale edip, dolar satarak, pezonun değerini koruma hamlesi yaptı.
- Önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerin hem para birimlerini, hem 2. el faizlerini, hem de hisse senedi fiyatlarını vuran bir detay, bir türlü düşüşünü durduramayan petrol fiyatları ise, diğer bir detay da uluslararası ekonomi ve finans gazetesi Wall Street Journal'da yayınlanan bir anket oldu. **Ankete katılan ekonomistlerin çoğunluğu, FED'den 2015 Haziran ayında faiz artışı beklediklerine işaret ettiler.** Ankete katılan 45 ekonomist, faizlerin 2015 sonunda ortalama yüzde 0,96 seviyesine çıkacağını öngörürken, haziran 2015 için FED'den beklenen ilk faiz hamlesi, para politikası faizinin yüzde 0,35 seviyesine çıkaracağı yönünde tahmin edilmiş durumda. Ayrıca, bir çok ekonomist, bu hafta 16-17 Aralık'taki FOMC

toplantısında, 'faizlerin kayda değer zaman düşük kalacağı' ifadesinin karar metninden çıkarılabileceğini düşünüyor.

- Fransa'nın önde gelen uluslararası bankalarından Societe Generale'in ekonomistlerinden Aneta Markowska, FED'in kayda değer zaman ifadesini çıkarıp haziran ayındaki faiz artışı için ilk adımı atacağı beklentisinin kuvvetli olduğunu ifade etti. 15-19 Aralık haftasının öne çıkan gündem maddelerini hatırlamak gerekir ise, FED iki gün sürecek olan toplantıya salı günü başlayacak ve alınacak kararlar çarşamba akşamı bizim yerel saat ile 21'de açıklanacak. Tekrar hatırlatmak açısından, FED'in faiz oranlarını "kayda değer bir süre daha" düşük tutacağına yönelik sözlü yönlendirmesini bu toplantıda kaldırabileceği spekülasyonu, haftanın piyasalar ve yatırımcılar açısından en kritik önemdeki başlığını oluşturuyor.
- 15-19 Aralık haftası, İngiltere Merkez Bankası (BoE) İngiliz bankalara yönelik stres testi sonuçlarını açıklayacak. Japonya'da pazar günü gerçekleşen genel seçimler, Başbakan Shinzo Abe liderliğindeki Liberal Demokrat Parti'nin başarısıyla sonuçlandı. Aşağıdaki satırlarda, bu konuya döneceğiz. Bu hafta aynı zamanda, Japonya merkez Bankası (BoJ) da para politikası kararlarını açıklayacak. 14 Aralık pazar günü, Japonya'da genel seçimlerini gerçekleştirirken, ABD Dışişleri Bakanı John Kerry de, Roma'da İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu ile bir araya geldi. Türkiye'de ise, 17-25 Aralık 2013'den beri Türkiye'nin öncelikli gündem maddesi haline gelen iç siyasi çalkantıların bir devam olarak, aralarında Zaman Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı'nın da yer aldığı 32 kişi gözaltına alındı ve sonrasında 3 kişi serbest bırakıldı.
- Bu vesile ile, 15 Aralık pazartesi, yani bugün, dünkü gözaltıların siyasi çalkantısı sürecektir. Bugün, Türkiye'de işsizlik rakamları da açıklanacak, ki, geçen hafta açıklanan ve beklenenden bir hayli düşük gelen yüzde 1,7'lik 3. çeyrek büyümüş rakamının istihdam ve işsizlik verileri üzerindeki etkisi açısından, bugün açıklanacak olan veri ipucu teşkil edecek. 15 Aralık pazartesi, ABD cephesinde ise sanayi üretimi verisi açıklanacak. Uluslararası ekonomi ve finans haber ajansı Bloomberg'in anketine katılan ekonomistler, üretiminin kasım ayında yükselmesini beklediklerini belirtmişler ki, ABD'nin sanayi üretiminin ekim ayında beklenmedik şekilde gerilediğini dikkate alındığında, kasım ayında üretiminin arttığının gözlenmesi, ABD'nin son açıklanan verileri ile örtüşecektir.
- 15 Aralık pazartesi günü Avrupa Birliği (AB) dışişleri bakanları da Brüksel'de bir araya gelerek, Suriye, Irak ve Libya'daki durumu görüşecekler. Bu arada, Başbakan Abe'nin

seçim zaferini değerlendirdiği bugün, Japonya'da dördüncü çeyrek Tankan iş dünyası güven endeksi sonuçları da açıklanacak ki, bu veri de Abe'nin yapması gerekenler noktasında gereken ipucunu sağlayacak. 16 Aralık salı günü, İsveç, Fas ve Macaristan merkez bankaları politika faizi kararlarını açıklayacak. ABD'de Kasım ayı konut başlangıçları ve inşaat izinleri verisi açıklanacak. Son bir kaç hatadır iyi ve güçlü gelen ABD verilerinin bir uzantısı olarak, konut başlangıçları verisinde de artış bekleniyor. BoE İngiltere bankalarına yönelik stres testi sonuçlarını açıklanacak ve İngiltere'de Kasım ayı enflasyon rakamları açıklanacak.

- 17 Aralık çarşamba günü, FED Aralık ayı toplantısı sonrasında para politikası kararlarını açıklayacak. ABD'de ayrıca Kasım ayı tüketici fiyat endeksi (TÜFE) verileri paylaşılacak. Yine, Bloomberg'in anketine katılan ekonomistlere göre ABD'de tüketici enflasyonunda düşüş bekleniyor. Bununla birlikte, kimi FED yetkilerinin 'enflasyon yüzde 2'ye gelmesi bile, FED faiz artırmalı' sözleri nedeniyle, enflasyonun yüzde 2 olan enflasyon hedefinden uzak kalması, FED'in faiz artırımı kararını 2015 sonuna ertelemesi gibi bir beklentiyi desteklemiyor. BoE ise, aralık ayı toplantı tutanaklarını yayımlayacak. İngiltere'de para politikası faizinin değiştirilmediği ve yüzde 0,5'da bırakıldığı toplantıda, 9 üyenin görüşlerini tutanaklardan anlamış olacağız.
- 17 Aralık'ın bir başka gündem maddesi, Yunanistan'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapılacak olması. Başbakan Antonis Samaras'ın adayı olan Stavros Dimas'ın 300 koltuklu parlamentoda 200 oya ihtiyacı var. Seçim, bir ölçüde Samaras için de bir güvenoyu niteliği taşımakta. Yeterli oyun sağlanamaması durumunda ikinci tur 23 Aralık, üçüncü tur ise 29 Aralık tarihinde yapılacak. 18 Aralık perşembe günü ise, bu defa AB liderleri Brüksel'de iki günlük zirve için bir araya gelecek ve Ukrayna'nın Rusya politikasına verilecek olan destek, Euro Bölgesi ekonomisi ve bütçesi, bir süredir tartışılan yatırım programı gibi başlıklar ele alınacak. ABD'de haftalık işsizlik başvuruları, öncü göstergeler ve Filadelfiya FED endeksi açıklanacak. Geçtiğimiz hafta açıklanan haftalık işsizlik verisinin düşük gelmesi de, doların değer kazanmasına sebep olmuştu. Avrupa cephesinde ise, öne çıkan makro veri olarak, İngiltere'de perakende satışlar, Almanya'da ise meşhur IFO iş dünyası güveni endeksi verileri öne çıkıyor.
- Bu haftayı, 19 Aralık cuma günü, BoJ'un iki günlük toplantısı sonrasında açıklanacak para politikası kararları ile tamamlayacağız. Başbakan Abe'nin seçimden zaferle çıkması sonrasında, BoJ'dan farklı bir karar çıkabilir mi, merak konusu olacak. Hatırlatmak açısından, Japonya Merkez Bankası geçtiğimiz ekim ayında parasal genişlemeyi artırmasının ardından, geçen ay değişiklik yapmamıştı. Haftanın son

işlem günü, İngiltere'de bütçe rakamları açıklanırken, Brezilya'da da işsizlik ve enflasyon verisi açıklanacak. Ayrıca, Kolombiya Merkez Bankası faiz kararını duyuracak. **Gelişmekte olan ülkelerin belirli bir bölümünün merkez bankası faiz kararlarını açıklayacağı bu hafta, TCMB için de bir ölçüde ipucu teşkil edecek.**

- **Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2015 yılı için küresel petrol talebi beklentisini 5 ayda dördüncü kez düşürmesinin ardından, Batı Teksas türü ham petrol (WTI), varil başına 60 doların altına gördü.** Batı Teksas türü ham petrol (WTI) vadeli, geçtiğimiz hafta genelinde yüzde 12'lik kayba yaklaşmış durumdadır. 29 ülkeye danışmanlık yapan Paris merkezli Uluslararası Enerji Ajansı, kasım ayındaki tahminini bir kez daha aşağı revize ederek, küresel petrol tüketimindeki genişleme beklentisini günlük 230 bin varile kadar düşürmüş durumda. Malum, Brent ve WTI petrol fiyatları, OPEC'in petrol üretimini sabit tutma kararının ardından en az yüzde 20 gerilemiş durumda. ABD'de ise, petrol üretimi 30 yıldan uzun bir sürenin en yüksek oranında gerçekleşirken, bu durum küresel arz fazlasını şiddetlendiriyor.
- **OPEC'in üç en büyük üreticisi Suudi Arabistan, Kuveyt ve Irak, aralık ayı için, Asya'ya yapılan ihracatlara yönelik fiyat indirimlerini genişletmiş durumdadır. 3 ülkenin fiyat indirim kararları, pazar paylarını korumak için mücadele ettikleri spekülasyonlarını artırmış durumda.** Chicago merkezli Price Futures Group kıdemli piyasa analistlerinden Phil Flynn, "Fiyat savaşı olduğu endişesinin olduğu ortada. Geri çekilme olacağına yönelik bir işaret olmaması ile petrol fiyatları düşmeye devam edecektir" dedi. Ocak vadeli WTI petrol kontratı, Nymex elektronik işlemlerde 2.04 dolar gerileyerek, geçen haftanın son işlem gününde varil başına 57.91 doları dahi gördü.
- Fiyatlar, haziran ayına göre, petrolün varil fiyatının yüzde 41 ile 44 gevşediğine işaret ediyor. Ocak vadeli Brent petrolü kontratı ise, 1.75 dolar kadar düşerek, Londra merkezli ICE Futures Europe borsasında varil başına 61.93 dolardan alıcı buldu. Petrol fiyatlarındaki bu sert kırılma, ilginçtir, ABD ekonomisindeki güçlü toparlanma sinyallerinden daha fazla ABD hisse senedi piyasalarını etkilemiş gözüküyor. Dow Jones Endeksi, 2011 yılından bu yana en kötü haftalık performansı kaydederken, fon yöneticileri müşterilerle aralarında sıkıntılar olduğunu dile getirmekteler. **Geçtiğimiz hafta, ABD hisse piyasalarından 1.2 trilyon doların üzerinde çıkış yaşanırken, petrol fiyatlarının varil başına 58 doların altına dahi gerilemesinin, hisse senedi yatırımcıları nezdinde, küresel ekonominin gücüne yönelik endişeleri artırdığı gözleniyor.**

- Dow Jones Endeksi, geçtiğimiz hafta 677.96 puan, yani yüzde 3.8 gerileyerek 17,280.83 puan düzeyine geldi. Standard & Poor's 500 Endeksi ise yüzde 3.5 düşüşle 2,002.33 puana gelmiş durumda. MSCI Dünya Endeksi ise, geçtiğimiz hafta yüzde 3.8 kayıpla 2012'den bu yana en dik haftalık düşüşü kaydetti. Bun nedenle, Borsa İstanbul 100 Endeksi'nin de 4 Aralık'ta 86 bin 200 puan civarındayken, geçtiğimiz haftayı 83 bin 200 puandan kapattığını atlamamamız gerekiyor. Yunan Borsası'nda ise, hisseler 1987'den beri en sert kayıpları yaşayarak, Avrupa hisselerinin de üç yıldan uzun bir sürenin en kötü haftasını geçirmesine sebep oldu. Geçtiğimiz hafta, Kanada hisseleri de yüzde 5.1 gerilerken, Brezilya'da hisseler eylül ayı zirvesinden bu yana kayıpları yüzde 20'nin üzerine taşıyarak ayı piyasasına girmiş durumda.
- Japonya Başbakanı Shinzo Abe'nin erken seçime gitme kararı zafer ile sonuçlansa da, Abe üzerindeki ekonomiyi canlandırma baskıları daha da artacak. Japonya halkı ekonomik programın sonuç vermesini bekliyor ve Abe'ye bu beklentisinin gerçekleşmesi adına, önemli bir fırsat vermiş durumda. Abe'nin koalisyonu Meclisteki 475 koltuğun üçte ikisinden fazlasını kazanarak, en az 325 koltuğa sahip oldu. 60 yaşındaki Abe, döneminin eylül ayında sona ermesi öncesinde, bu sayede Liberal Demokrat Parti'de yetkisini güçlendirmiş oldu ve 2018'e kadar görevi sürdürme şansını artırdı. Abe 2018'e kadar görevde kalırsa, Japonya'da kırk yıl içerisinde en uzun başbakanlık görevinde kalmış siyasetçi olacak.
- Abe'nin reflasyon (anti-deflasyon) programı, gösterge endeks Topix'teki hisse senetlerinin görevde bulunduğu iki yıl süresinde yüzde 70'den fazla yukarı çıkmasını sağladı. Ancak, Abe'nin halen Japon çalışanlar için reel gelirleri artırması gerekiyor. Abe, Japon sanayicileri nezdinde güvenin zayıflaması ile birlikte, ekonominin 2014 yılı ortasındaki resesyondan toparlanmasını hızlandırmaya çalışacak. Nitekim, bu haftanın açıklanan ilk ekonomik verisi olarak, Japonya'nın büyük ölçekli imalatçılarında güven, resesyondan zayıflayan yenin olumlu etkilerini gölgede bırakması ile, 4. çeyrekte düşüş gösterdi. BoJ'un açıkladığı meşhur Tankan Endeksi'ne göre, büyük ölçekli üreticiler endeksi, eylül ayındaki 13 puan düzeyinden, aralık ayında 12 puan seviyesine gerilemiş durumda.
- Anketler, ekonomistlerin tahmin ortalamasının, Tankan Endeksi'nin 13 puan seviyesinde açıklanacağı tahminine işaret ediyordu. Endeksin, 2015 yılı mart ayında ise 9 puan seviyesine düşmesi bekleniyor. Ülkedeki resesyon riski ve kazanılan seçim zaferi, Abe'nin üzerindeki büyümeyi destekleyici reformların gerçekleştirilmesi baskılarını artırırken, dünyanın üçüncü büyük ekonomisini canlandırma çabalarını

daha da önemli hale getiriyor. Citigroup Inc. ekonomistlerinden Kiichi Murashima, "Şirketler halen tedbirli davranıyor. Sermaye yatırımlarının planlandığı gibi uygulanacağından şüphe ediyorum. Şirketler ekonomideki büyümenin güçlü olacağını düşünmüyorlar. Abe Hükümeti için büyümeyi destekleyici politikaların uygulanması önemli bir görev olacak" diyerek, bu konudaki beklentileri özetlemiş.

- Bu arada, 'küresel vasat büyüme' tartışmalarının ağırlık kazandığı bir dönemde, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, küresel ekonominin her bölgede eşit şekilde olmasa da, 2015 ve 2016 yıllarında güçlenmesinin beklendiğini belirterek, şaşırttı. Fitch'in açıklamasında, "Küresel ekonomik büyümenin eşit şekilde olmasa da 2015 ve 2016 yıllarında güçlenmesi bekleniyor. Fitch küresel ekonominin 2014 yılı sonunda yüzde 2,4 seviyesinden 2015'te yüzde 2,9'a, 2016'da da yüzde 3'e yükselmesini öngörmektedir" değerlendirmesi yapıldı.
- Açıklamada görüşlerine yer verilen Fitch Ülke Derecelendirme Direktörlerinden Gergely Kiss ise şunları kaydetti: "Eylül ayındaki son değerlendirmemizden bu yana Euro Bölgesi'ndeki, Japonya'daki ve gelişmekte olan büyük ekonomilerdeki koşullar sebebiyle küresel ekonomik büyüme görünümü bir miktar zayıfladı. ABD'de güçlü büyüme, küresel ekonomideki mevcut büyümenin itici gücü. Bu, özel tüketim ve daha yüksek harcanabilir hane halkı geliri ve güçlenen istihdam piyasası ile destekleniyor." Fitch'in açıklamalarında, petrol fiyatlarındaki yüzde 20'lik düşüşün gelecek iki yıl boyunca küresel ekonomik büyümeyi yüzde 0,3 artırmasının beklendiği de vurgulandı.
- Rusya Merkez Bankası Başkanı Elvira Nabiullina'nın ekonomiye daha derin zara vermeden rubleyi stabil hale getirmek için kullanabileceği politika opsiyonları daralıyor. Nabiullina bir yandan enflasyonu yavaşlatmak için para birimini desteklemek ve Rusyalıları rubleyi terk etmekten uzak tutmak isterken, diğer yandan bunu gerçekleştirmek için gereken geniş ölçekli faiz artırımları resesyonun eşliğinde olan ekonomiyi daha da sıkıntıya sokabilir ve yaptırımlar dolayısıyla uluslararası piyasalara erişimi kısıtlanan ve borçlarını yeniden finans etmeye çalışan şirketlerin üzerindeki baskıların artmasına neden olabilir.
- Başkan Nabiullina, 11 Aralık perşembe günü, faiz oranlarını 1 puan artırarak yüzde 10.5'e çekti. Kararın hemen ardından ruble rekor düşük seviyeye geriledi. Kopenhag'daki Danske Bank A/S gelişen piyasalar baş ekonomisti Lars Christensen'e göre, daha büyük bir hareket Rusya ekonomisindeki sıkıntıları şiddetlendirebilir ve petrolün düşüşü sürdürmesi halinde sert bir girişimin para birimindeki gerilemeyi

durdurmasına kesin gözüyle bakılamıyor. Petrol fiyatları bu yıl yüzde 42 geriledi. Christensen, “Rublenin düşüşünü engellemeye yönelik her girişim faydadan çok zarar getirir. Para birimini stabilize etmek için sermaye kontrolleri gibi daha çaresiz bir şey yapılabileceğinden endişe edebiliriz” dedi.

- Ruble, petrol fiyatlarında yaşanan sert düşüşlerin resesyonun kıyasındaki ekonominin görünümünü kötüleştirmesinin ardından, iki gün üst üste rekor düşük seviyelere inerek, Rusya Merkez Bankası'nın değer kaybını durdurmak için kura müdahale ettiği söylentilerini artırdı. Rusya devlet tahvilleri de geriledi. Rublenin yüzde 2.7 değer kaybederek 57.9860 seviyesine gelmesi, OAO Bank Otkritie ve BCS Financial Group'a göre, merkez bankasının ruble almasına neden oldu. Rus para birimi, Ukrayna krizi nedeniyle uygulanan ekonomik yaptırımların şirketleri Batı'daki tahvil piyasalarından alıkoyması ve petrol fiyatlarının ayı piyasasına girmesinin ardından, 1998'deki iflastan bu yana en kötü yılı kaydetmeye hazırlanıyor.
- **Merkez bankasının 5 defa faiz artırması dahi rubledeki değer kayıplarını durduramazken, ülkedeki enflasyon 3 yılın en yüksek seviyesine yaklaşıyor. Moskova'daki Rye, Man & Gor'dan yatırım yöneticisi Anvar Gilyazitdinov “Petrol Rus varlıklarına yatırım yapanlar için bir öncelik, 60 dolara hızla yaklaşıyor ve bu ivme son derece tehlikeli. Petroldeki düşüş ve 2015'te resesyon ihtimali ruble üzerine ciddi baskı yaratıyor” yorumlarını yaptı. Ruble'nin bu durumu, Rusya'ya mal satan Türk ihracatçıları da üzüyor ve endişelendiriyor.**
- Sona ermekte olan yıl boyunca devam eden küresel tedirginliğe istinaden büyük şirketlerin finans direktörleri (CFO), Çin'deki yavaşlayan büyümenin ve euro bölgesinde baş gösteren deflasyon tehdidinin firmaların karşılaştığı iki büyük sorun olduğunu söylediler. Uluslararası ekonomi ve finans kanalı CNBC'nin küresel CFO toplantısına katılan Avrupa ve Asya'dan gelen elli bir CFO'ya firmalarının şu anda karşı karşıya olduğu önemli risklerin ne olduğu soruldu. Açık farkla öne çıkan risk Çin'deki yavaşlayan büyüme oldu. Bu tehdit Asya CFOları için listenin üst sırasında yer alırken Avrupalı meslektaşları için üçüncü en büyük risk oldu.
- 2014 yılında işlerine en çok etki eden jeopolitik ve ekonomik risklerin hangisi olduğu sorulduğunda, CFOların yüzde 57'si dünyanın en büyük ikinci ekonomisinden gelen uyarı işaretlerini gösterdi. Sonuçlar, Çin'in küresel güven için ne kadar önemli olduğunu vurguladı. Dünyanın en büyük hammadde tüketicisi olan Asyalı dev, neredeyse son 25 yılın en yavaş büyüme rakamları ile karşı karşıya. Yılın 3. Çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre 7,3 oranında büyüyen Çin, Pekin'in

yıllık yüzde 7.5 hedefini tehlikeye attı. Yavaşlama, yıllar süren çift haneli büyümeden sonra ve ülkenin yeni liderlerinin kredi piyasasını frenlemek için düzenleyici çalışmaları hızlandırdığı zamana denk geldi. Pekin'in sert duruşuna karşılık Çin Merkez Bankası'ndan piyasaya daha yumuşak dokunuşlar geldi.

- Çin Merkez bankası geçen ay faiz oranlarında sürpriz bir azaltmaya giderek büyümedeki düşüşün kontrol altına alınmasına hazır olduğunu vurguladı. Lombard Street Research Makroekonomik Araştırma Başkanı Diana Choyleva, Çin'de büyümenin ve parasal koşulların aslında resmi rakamların gösterdiğinden çok daha zayıf olduğuna inandığını belirtti. Geçen hafta yayımladığı notta Çin'in piyasalardaki düzeltmeler ve sermaye kaçışları ile mücadele ettiğini kaydeden Choyleva; "Çin bankaları Pekin'in geçmiş aşırılıkları kurbanlarından oldu ve finansal piyasaları temizlemek için yapılan reformların bedelini onlar ödemek zorunda kalacak" dedi.